

Virginija Kliseviciute

Keramikkonst åk3

Examensarbete

beach boy

vt2014

Examinator: prof. Mia E. Göransson

Opponent: Maria Kristofersson

Handledare: Marie Beckman

Studierektor/Kursansvarg: David Carlsson

Innehållsförteckning

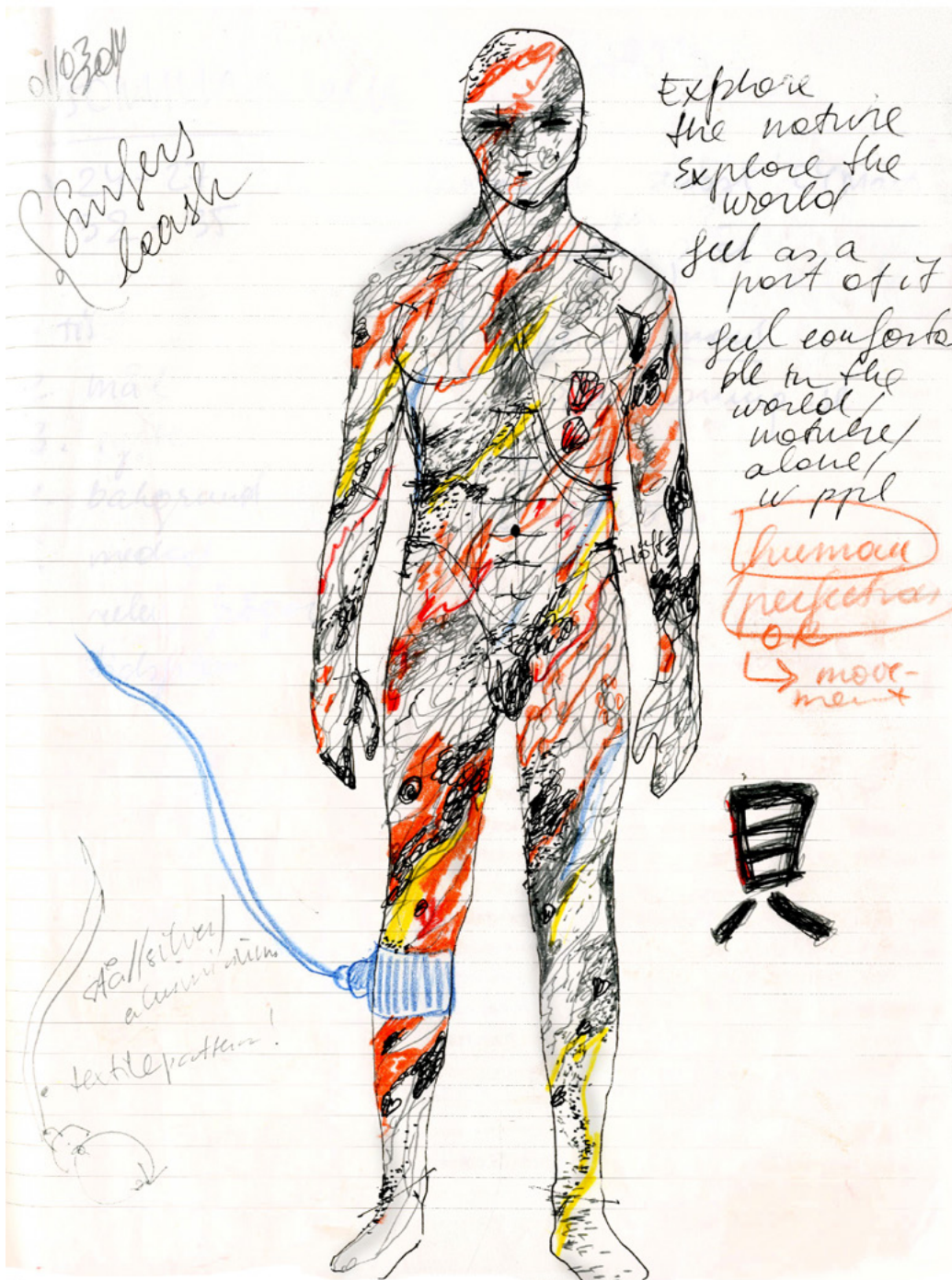
Inledning.....	3
Första skisser.....	4
Inspiration och associering.....	5
Ställning. Början.....	6
Test.....	7-8
Andra idéer.....	9
Fortsättning.....	10
Referenser.....	11
Former och detaljer.....	12-14
Förberedelser och gipsavgjutning.....	15-19
Polyester gjutning.....	20-25
Komentarer om det tekniska.....	26
Sammanfattning.....	27

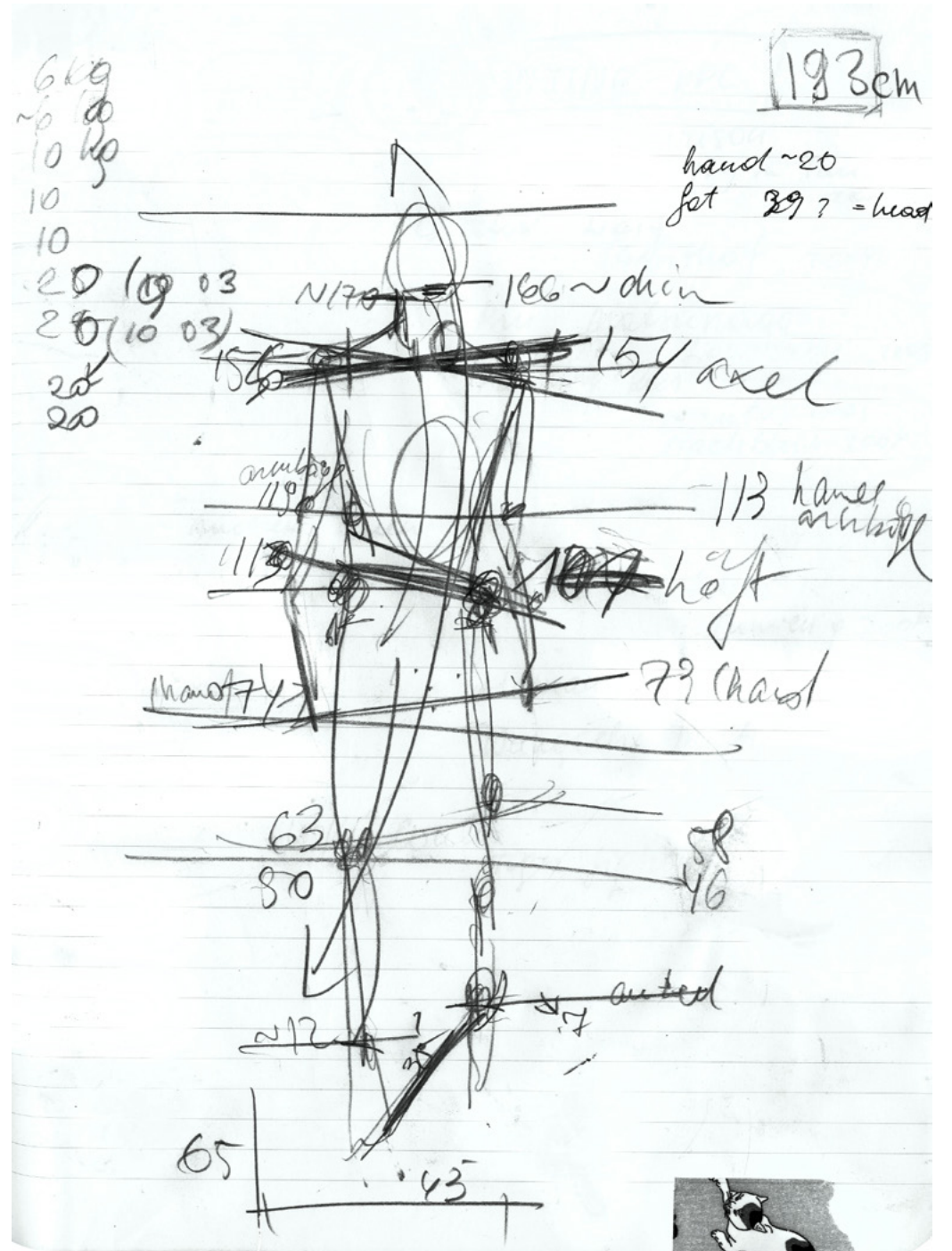
Inledning

Mänskliga former fascinerar mig med deras komplexitet. Att skulptera en levande människa är ett möte mellan hur man ser verkligheten (människan), visionen om kroppen och hur man väljer använda material man arbetar med.

Syfte med detta projekt är att utveckla visionen om och förståelse av den mänskliga kroppen. Det är viktigt för mig att vidareutveckla mitt seende för volym, proportion och balans i den mänskliga kroppen. Jag har också funderat över frågor om var slutar teknisk modellstudie och var börjar gestaltning när visionen börjar ta över verkligheten. Med visionen menar jag den inre bilden skaparen har, som kan och oftast *ska* framträda i processen. Visionen kan skapa kompromiss mellan de rätta måtten, anatomisk korrekt studie av verkligheten och det intuitiva uttrycket. Innan detta projekt tänkte jag att modelstudie kan, men inte behöver ha en utvecklad vision, men nu tycker jag att en stark bild i bakhuvudet har väldigt stor betydelse. Frågor om vision kom upp efter att jag tänkte på hur objekten ska ta plats. Hur kommer betraktaren förstå objektens närvaro. I försök att betrakta den mänskliga avbildningen som objekt, har jag märkt att visionen för objekt är som själ för människor med sin egen osynlig plats.

Process, skissen innan modellstudie

Första session, mått och ställning

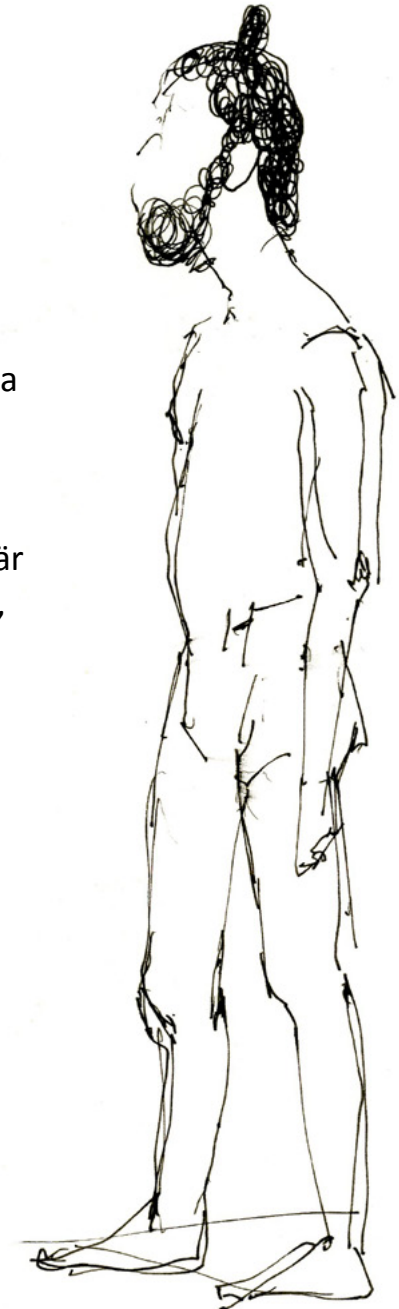
Inspiration och associering

I mina tankar hade jag många bilder av vatten, surfare, havet, snäckor, hetta. Referenser bl a till målningar av Henning Kles och surfbrädans reklam. Färger som aqua, turkos, röd, terrakotta, orange, sand.

I min projektbeskrivning har jag pratat om emellan känslan som jag vill uppnå. Någonting obestämd, oklart, ett konstigt ögonblick, bild utdraget från sin kontext. Teori och praktik är olika världar. Under modellskulpterandet tänkte jag på hur jag kan uttrycka den "emellan" känslan medan jag arbetar med det jag ser framför mig. Jag jobbade med ytan grövre än jag är van vid, mitt bästa verktyg var en kantig träbit som jag skulpterade formen med. Jag försökte uttrycka obanlansen, förflyttad tyngtpunkt i posen som är obestämd, som att det är en del av rörelse som kommer hända. Detta är lite intressant för att människan är rörig system, som en cykel människor måste röra sig för att hålla balansen ståendes.

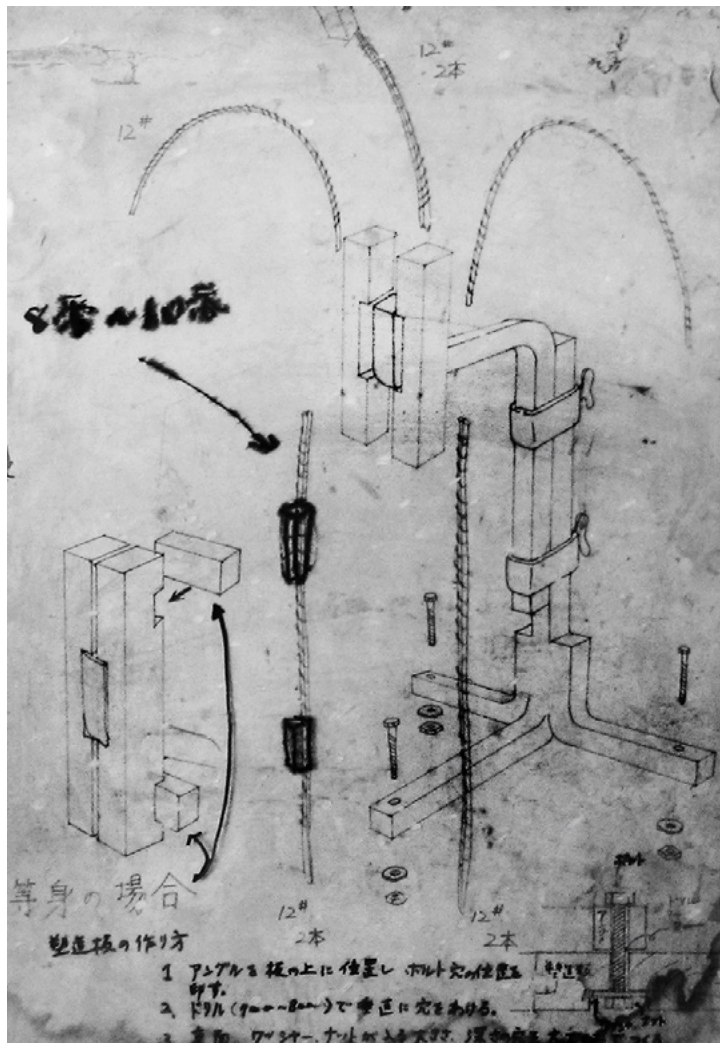
Som en del av inspiration hade jag en dröm där jag öppnar en tunn dörr, sådana dörrar som man ibland har i varma länder, som skulle knappt hjälpa mot inbrott, och hettan slår mot ansiktet; jag vänder mig om och havet med terrakotta färgade stenar ligger framför mig. Frihet. Någonstans inuti oss finns otroliga platser och möjligheter.

Under arbetes gång kallade jag min lerskulptur beach boy som en smeknamn. På grund av alla associations till havet är det är möjligt titeln kommer vara beach boy.

Ställning

Enligt ritningen nedan har jag lärt mig kapa och svetsa metall för att bygga ställningen till kommande skulptur. Sen användade jag armering och träbitar för att skapa basformen.

Början

Ställningen var byggd innan modellen var bestämd. Jag fick chans att skulptera manlig modell som var 192cm lång och det verkade spännande och nytt. Innan dess har jag bara skulpterat kvinnliga former ca 160cm långa. Järnställningen som jag byggde kunde inte hålla vikten den var inte ansatt för (ca 160kg) och skapande många problem. Fyleleran (brun, utan chamotte) var en ganska dålig val för skulpterande. Den torkar i ytan och är väldigt blöt inuti som skapar bl a stora sprickor. Fyleleran sjunker och kryper på armeringen väldigt mycket. Det var svårt att gå upp i höjd. Däremot var det lätt att arbeta med ytan på slutet för att lämna markeringar av verktyg och snäckor. Det var också svårt att gräva ut den ur gipsformen.

Test

Den planerade metoden för skulpterandet var att bygga i verklig storlek och sen arbeta med tryckform för att bygga skulpturen i leran. Medan jag jobbade med den större skulpturen gjorde jag en mindre testform för att se hur tryckformen kommer fungera.

Skulptering

Förberedelser för gjutning

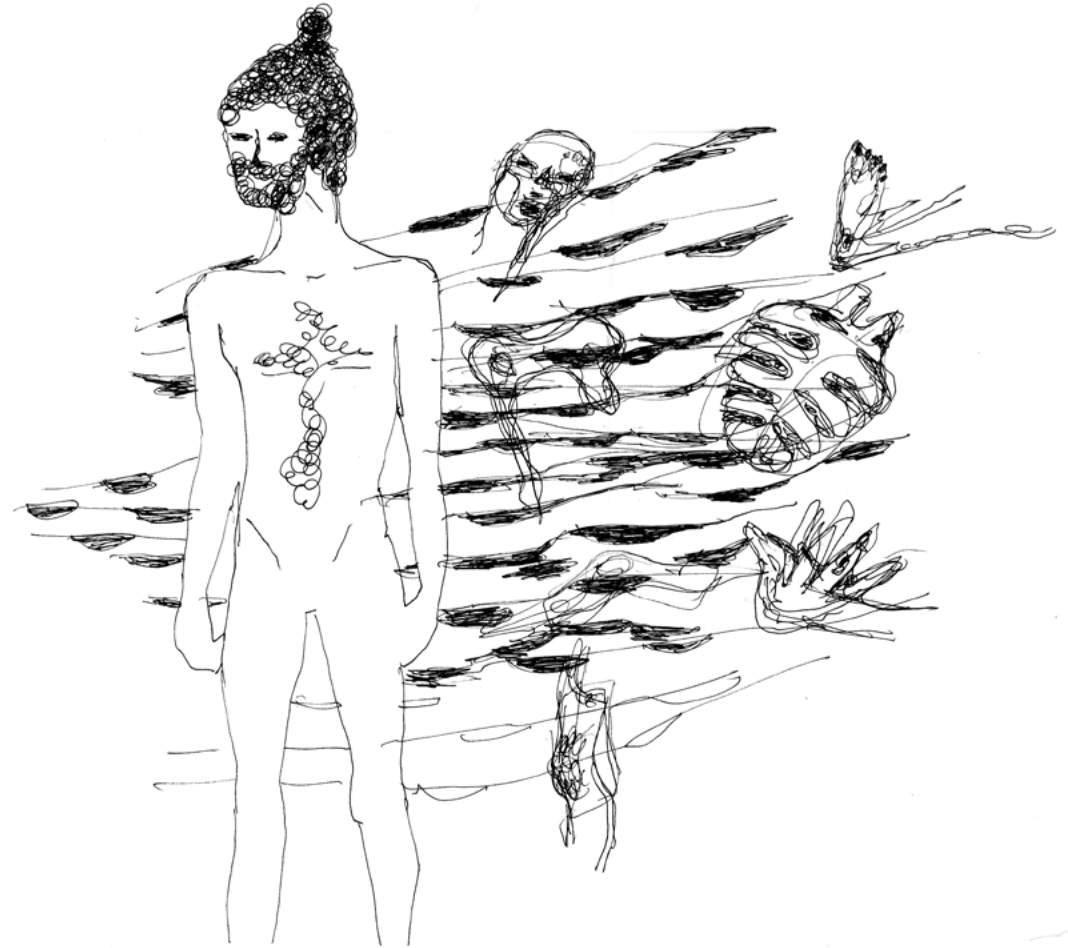
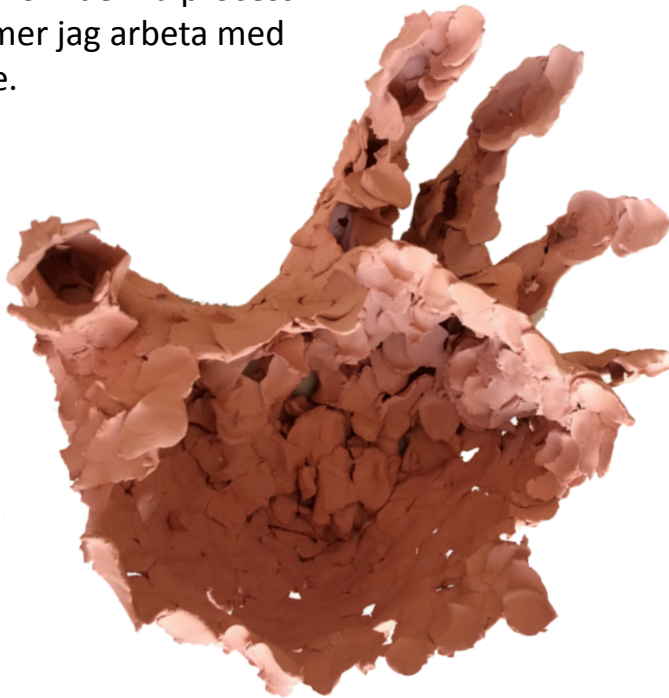
Detta är en gipsform som jag tog på testbenet. Säkert inte den bästa tryckform men testen fick mig att förstå hur lerskulptur kan kännas. Jag gjorde en blandning av porslin med ca 10% papper samt upp till 10 % lergodslera för att trycka i formen. Jag användande snäckor för att skapa ytan men de pulvrerades efter ett litet tag efter skröjen.

Mina tankar om tryckform och lerskulptur var fel. Lerskulptur är tung och massiv. Jag ville ha lätt med mycket struktur. När jag försökte föreställa mig ca 190cm hög skulptur i lera, som var ganska spretig i sin pose, jag kunde inte få ihop det med tryckforms metod. Jag gav upp idén om att slutlig form ska vara i lera och har prioriterad modellen (formen) framför materialet. Vid denna tidpunkt har jag gjort valet att den slutliga formen kommer vara i polyester.

Andra idéer

Jag tyckte väldigt synd om att ge upp idén att ha den slutliga formen i lera samtidigt som det kändes som rätt beslut då. Medan jag tänkte på alla möjliga varianter kom vissa andra idéer om form och modell upp. Till exempel skissen om en man som har lämnat skall efter sig som en orm, någonstans i öken. Men vid denna tidpunkt har min vän pointerat att jag kanske tycker att skulpturen i polyester inte räcker till och försöker komplettera den med keramiska objekt. Det fanns någonting sant i detta och jag tänkte på värde polyester har som material. Jag kom fram till att den var mest lämplig med tanke på formen jag vill skapa. I alla fall jag tycker att det var en bra idé om en man som ömsar skinn och genom denna process återföds. Den kommer jag arbeta med och utveckla senare.

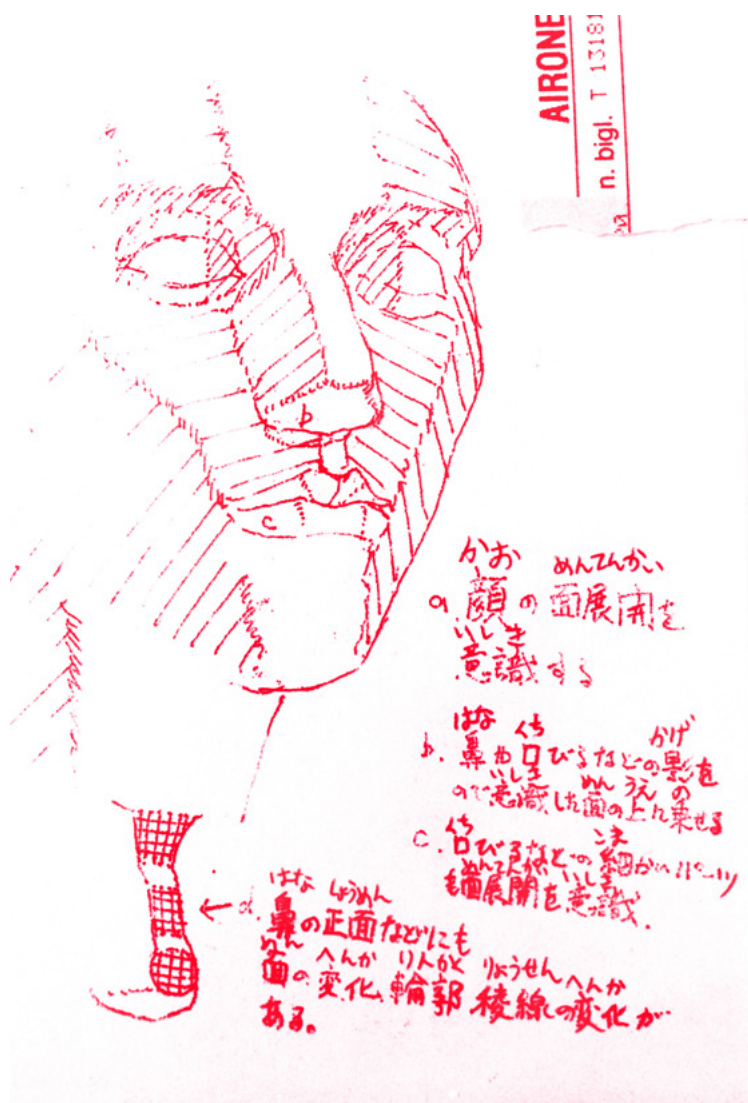
Fortsättning (med polyester som slutlig form i åtankar)

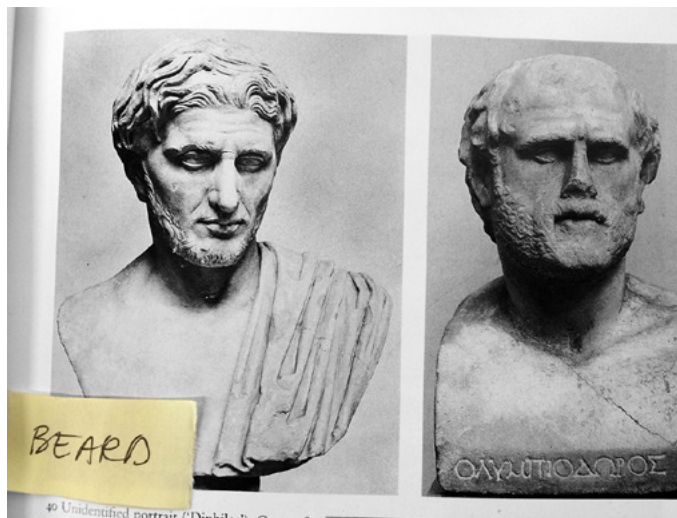
Sprickor ofta betyder att man måste ta bort hela delen och bygga om.

Referenser

Jag tycker ansikte är fortfarande väldigt svårt att skulptera. Jag gärna använder referenser, bilder och allt som kan hjälpa mig förstå eller formulera formen.

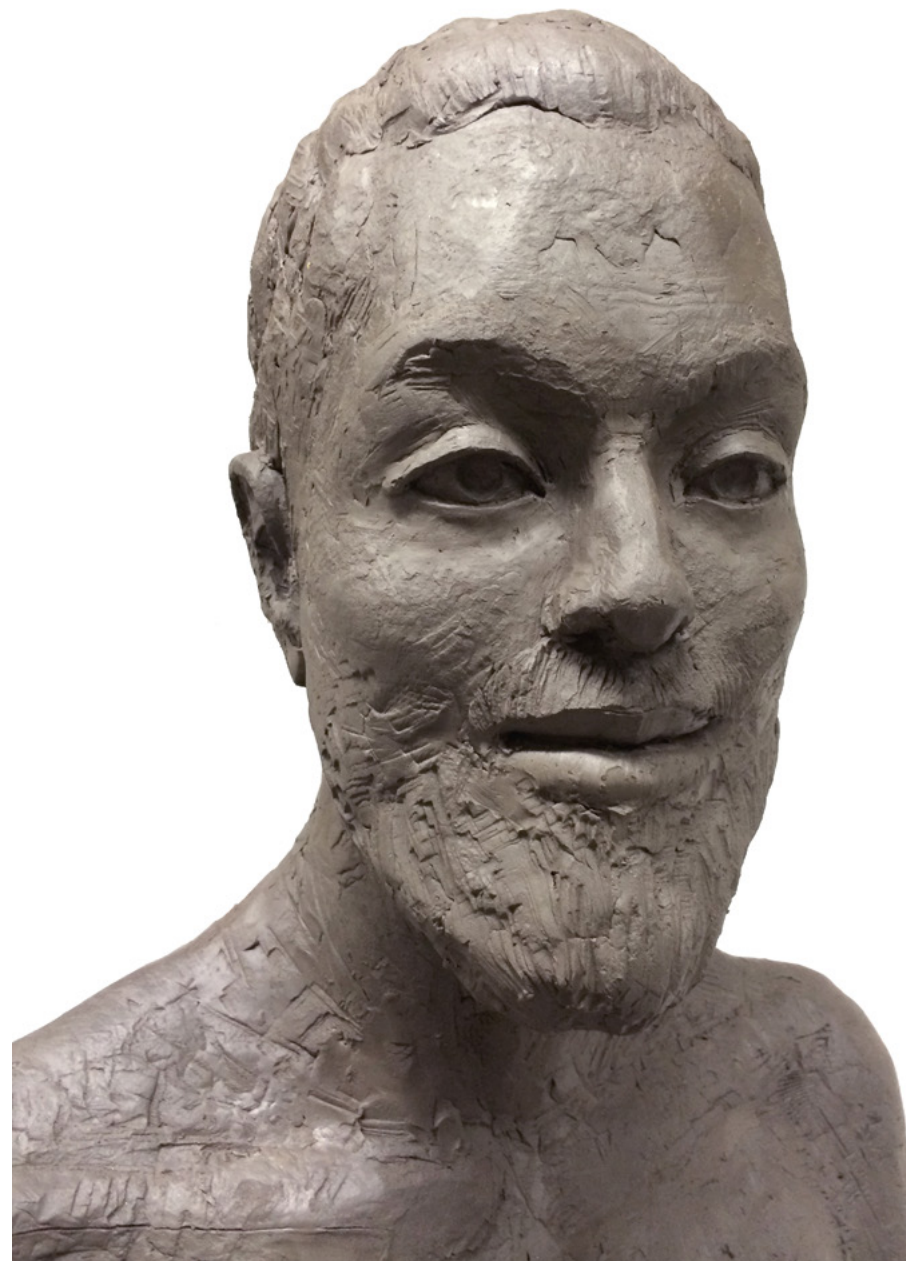

Hår, skägg, mustasch ser tungt och pålagt i leran, jag behövde referenser för att se hur andra har löst dessa problem. (R.R.R. Smith, 1999, Hellenistic Sculpture)

Misslykad version av ansikte. Vissa delar som ansikte, händer, fötter var skulpterade efter bilder och inte levande modell.

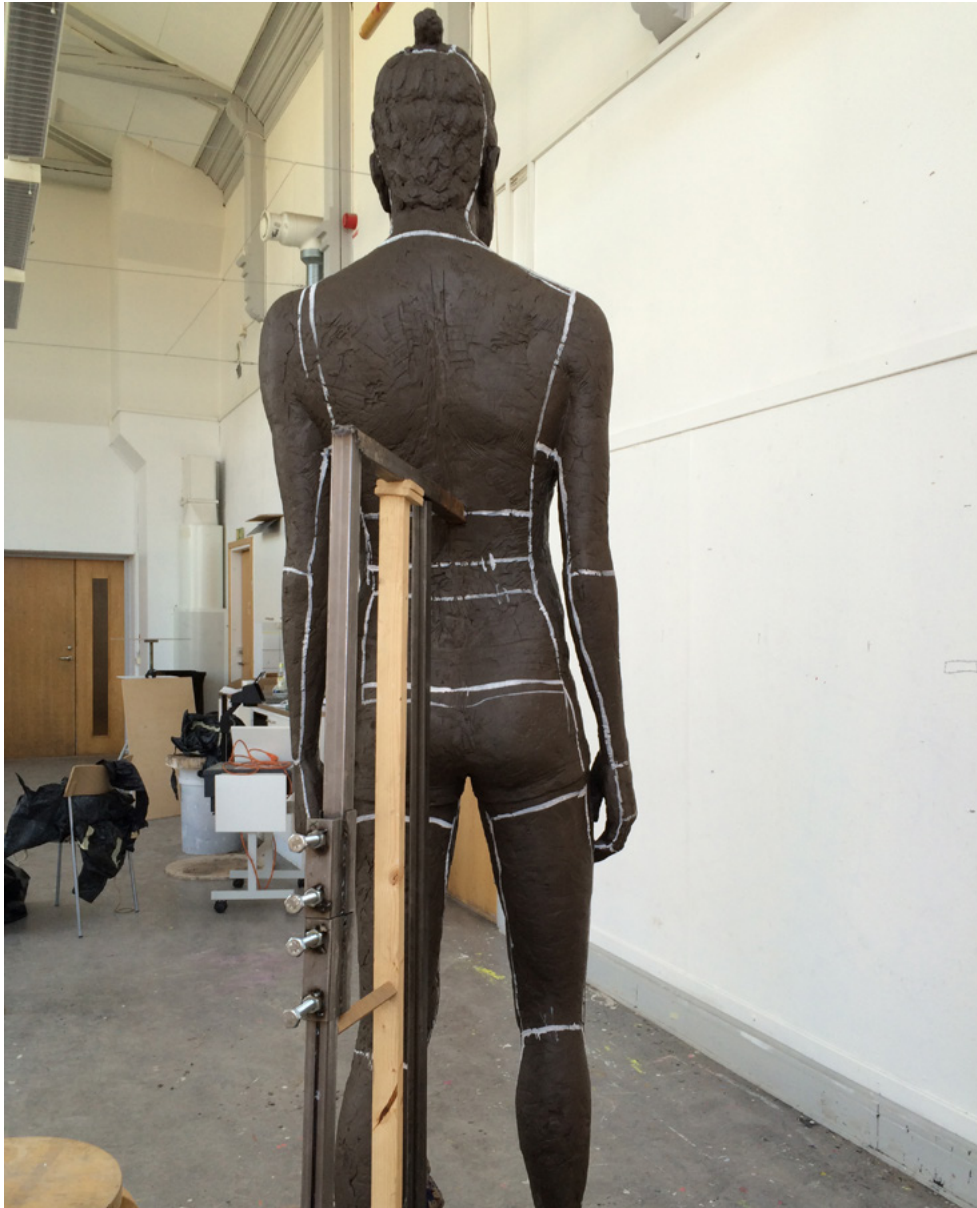
Former och detaljer

Förberedelser och gipsavgjutning

Planeringen av gipsformens delar.

Jag användade mässnigsplåt för att skapa separering i gipsformen. Sen lägger jag några tunna lager flyttande gips, armerar formkanter med järntråd och lägger på mer gips.

Man ska kontrollera och skrapa bort gipset från mässingskantena för att inte tappa bort de i mängden av gips.

Jag användande sisal blandad med gips som sista skikt på formen. Sisal doppat i gips är väldigt stark och även om gipset inuti går sönder, håller sisalfiber formen ihop. Jag har slagit sönder gipsformens ben många gånger och har lagat de med sisalfiber doppat i gips.

Man öppnar formen genom att spruta vatten på mässingskantena. Vatten kommer in och skapar glapp, då det blir lättare att öppna och man behöver slå ut partierna. Men ibland sitter gipset hård och formen kan gå sönder.

Formen tvättas och torkas.

Man torkar formen ihopsatt. Delarna ska vara hårt knutna med metalltråd för att de inte ska förändras i torkningen.

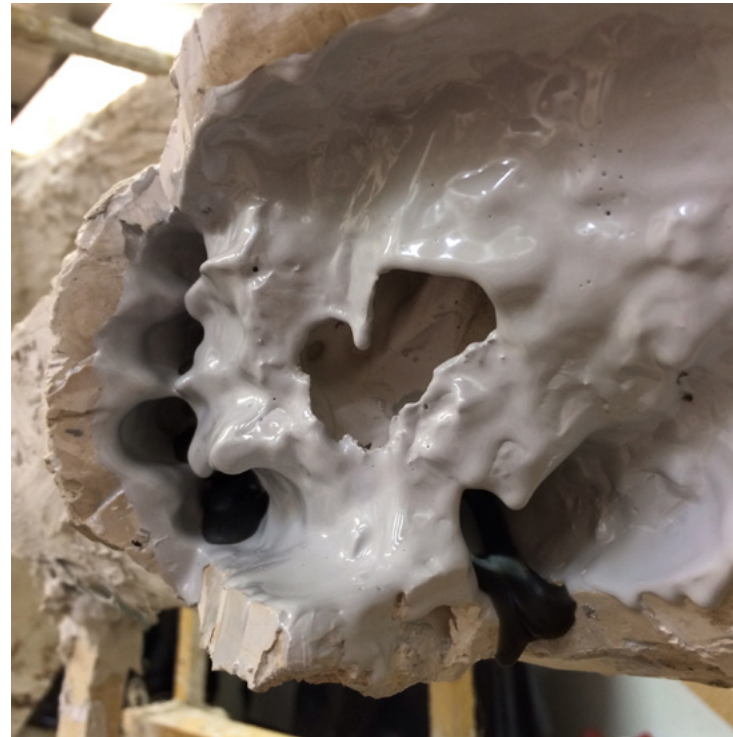
Nästa steg är att applicera polyvinylalkohol som är släppmedel för polyester.

Polyester gjutning

Jag applicerar gelcoat som första skiktet.

Material som jag användade under gjutningen:

Polyvinylalkohol (släppmedel)

Gelcoat, grå 1kg

Polyester plast Norpol 20kg

Härdare mek-peroxid, 200ml

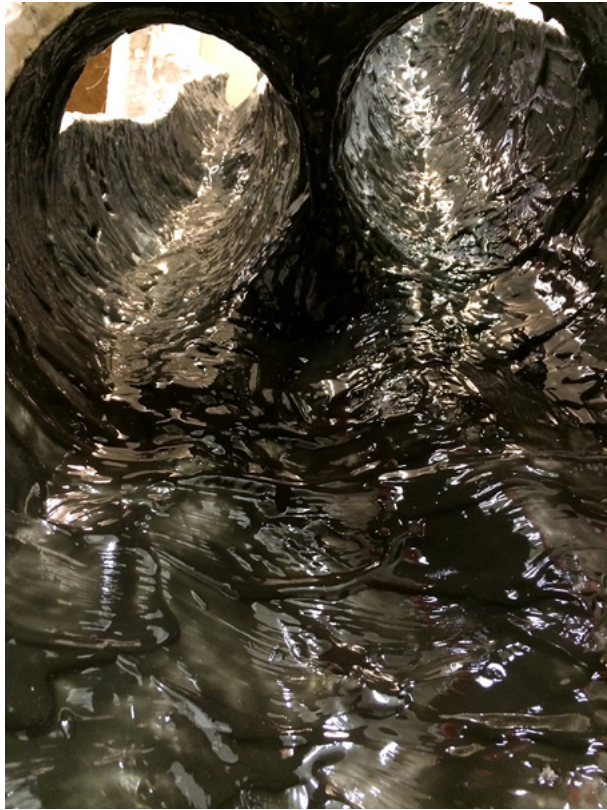
Glasfiber (ger styrke och hållbarhet)

Talk (som förtjocknings material)

Microbubblor (som fyllningsmaterial)

Material som jag borde ha använt:

vaxlösning!

Detta lager av polyester har jag förtjockad med talk. Det är talk som ger den svarta färgen. Jag ville ha tjockare lager av plast som ska täcka lagret med glasfibernatten, för att inte få mattans struktur på ytan.

I bilden ovan täcker jag delar med lager av förtjockad polyester.

Glasfibernatten ger styrka och hållbarhet. Jag försöker lägga ett jämnt, dubbelt lager av glasfiber över hela formen. När jag är klar med alla delar, sätter jag ihop de med varandra genom att pensla tjockt med polyester och knyter ihop delarna med ståltråd för att de ska inte glida iväg.

Förlorad form slås sönder.

Gipset vill inte släppa plasten.

Som jag fick veta efter, ska man använda vaxlösning innan polyvinylalkohol. Man penslar vax 4 gånger, varje sjätte timme och låta det suga in och torka. Det är inte konstigt att jag hade så mycket problem att ta loss formen.

Formen kommer tvättas, slipas och lagas, sprutas med basfärgen, slipas -lagas - slipas och färgas igen.

Arbete med polyester är tillåtet bara på Valands plast verkstad och jag fick gå fram och tillbaka mellan verkstäderna.

Slipande av ytan på HDK .

Lagade med polyester på Högskolan Valand.

Sprutning av basfärg.

Kommentarer om det tekniska

Saker som jag skulle ha gjort annorlunda: det finns en del på höften av formen som jag borde ha separerad från den stora formen. Den delen gjorde gipsformen starkare i hanteringen (med tanke på att båda ben har gått av minst tre gånger...) men det var svårt att få polyester och glasmattan att fastna på en parallell yta. Man borde ha hela baksidan fri.

Man ska inte hantera formen själv och fråga om hjälp istället. Då behöver man inte pussla ihop bitar sen. Men det går det också. Man ska inte förlora hoppet och alla de små gipsdelarna.

Släppmedel: först torkar man gipsformen ordentligt, den ska vara verkligen torr. Sen ska man använda vax, och efter det polyvinylalkohol. Allting tar tid, och det ska torka ordentligt. Annars finns risken att polyester inte stelnar.

Om temperatur: jag fick höja rumstemperatur för polyester för att det ska kunna stelna som det ska. 20 grader Celsius fungerar bra.

Gelcoat är bra. Den är skapad för att vara det första skiktet. Och om man lägger två lager med gelcoat man kan fortsätta med glasfibermatta utan att lägga onödiga lager av förtjockat polyester med talk (eller annat förtjockningsmaterial), det ger vikt och är ganska onödigt. I mitt fall var inte hela formen täckt med gelcoat och det var mer av ett experiment med olika material.

Sammanfattning

Syfte med detta projekt var att utveckla visionen om och förståelse av den mänskliga kroppen. Under skulpteringen tänkte jag väldigt mycket om vad det är jag egentligen ser och vad jag vill se som den slutliga formen.

Det var viktigt för mig att ha verklighets anknytning och mer eller mindre rätta anatomiska mått och ställning. Formstudie var grunden till skulpturen men drömmar, associationer till t ex havet, surfare, frihet och färger var också jätteviktiga för mig. Alla dessa saker framgår inte så tydligt i den slutliga formen. Ytans detaljer som skulle signalera dessa anknytningar gick bort, när polyester inte släppte gipset och jag fick bokstavligen hacka ut varje detalj på nytt. Jag ser att jag gjorde en formförståelse och materialstudie men för vidare utveckling av idéer och visioner behöver jag mer tid. Samtidigt tror jag att associationer till andra saker än modellen var jätteviktiga för att jag vill inte gestalta modellen som person utan som form. Jag tror att om jag inte hade visioner/ associationer om formen, så skulle den slutliga versionen se helt annorlunda ut. Man märker om inspirationsmoment saknas.

